



KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky ThLic. Petr Štica, Th.D.

Autor/autorka práce: Mgr. Aneta Sabina Šugarová
 Studijní program/obor: Humanitní studia, Aplikovaná etika
 Název práce: Postavení církve v lidově demokratických zřízeních
 v Československu, v Polsku, Maďarsku a restituční vypořádání církevního majetku
 Vedoucí práce: JUDr. Cyril Svoboda, Ph.D.
 Rozsah práce: 75 s. (84 NS)

1. Kritické zhodnocení

| Kritéria hodnocení | splňuje bez výhrad | splňuje s drobnými přípomínkami | splňuje s výhradami | nesplňuje |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| A. Formální a jazyková kritéria | | | | |
| Práce odpovídá rozsahovým podmínkám | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika) | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Zpracování příloh | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| | | | | |

| | | | | |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| Celková typografická úprava | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| B. Obsahová kritéria | | | | |
| Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Práce stanovených cílů dosahuje | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| C. Celkový přínos práce | | | | |
| Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5. | | | | |
| | ano | | Ne | |
| Práce je kompilační prací | <input checked="" type="checkbox"/> | | <input type="checkbox"/> | |
| Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem | <input type="checkbox"/> | | <input type="checkbox"/> | |
| Práce přináší nové poznatky | <input type="checkbox"/> | | <input type="checkbox"/> | |
| Práce navrhuje nové metodické přístupy | <input type="checkbox"/> | | <input type="checkbox"/> | |
| Práce má metodologický/teologický přínos | <input type="checkbox"/> | | <input type="checkbox"/> | |

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Mgr. Šugarová ve své práci srovnává situaci v zemích Visegrádu co se týče otázky navrácení církevního majetku, potažmo vztahu církve a státu obecně. V první kapitole (s. 9-28) coby uvedení či kontextualizaci tématu - s ohledem na téma nutně rapsodicky - představuje situaci církví, zejména církve katolické, v jednotlivých střeoevropských zemích po druhé světové válce. Ve druhé kapitole (s. 29-65) následně popisuje odlišné právní úpravy vztahu státu a církve a navrácení církevního majetku v těchto zemích po pádu komunistického režimu. Vychází přitom z vybraných relevantních zdrojů z oblasti dějin a práva a soustřeďuje se zejména na právní předpisy. Práce je tak koncipována víceméně jako příspěvek z oblasti konfesního práva, jak vyplývá i z použité literatury, etická reflexe zcela chybí nebo je velmi zastřená. V anotaci se uvádí, že součástí práce je zamyšlení "nad etickým dopadem tohoto lidově demokratického zřízení na náboženskou identitu obyvatel Čech po sametové revoluci" (s. 3). Tato formulace však na jednu stranu není sama o sobě neproblematická (co se myslí "etickým dopadem"?). Na druhou stranu lze stěžít říci, že je tento cíl v předložené práci naplněn. Otázka etické relevance tématu a etické roviny diplomové práce by podle mého soudu měl být hlavním tématem diskuze při obhajobě diplomové práce.

Přestože Aneta S. Šugarová vychází - jak již zmíněno - z vybrané relevantní literatury, lze k práci s literaturou připojit některé kritičtější otázky: Jde zejména o delší citáty ze sekundární literatury (srov. např. s. 49-50) či vystavení části práce výhradně na jednom zdroji (srov. s. 51 nn.; Kříž 2009). Někdy diplomandka vychází z nevědeckých textů, přestože k tématu je k dispozici řada odborných českých publikací (srov. s. 54 o náboženské situaci v ČR). S tím souvisí používání novinových textů nebo textů nejasného charakteru (srov. Kovář 2007 v pozn. 73, 76 a 78) vedle publikací odborných. Druhá oblast formálních poznámek se týká nejistoty ve způsobu citování a uvádění bibliografických údajů (články ze sborníku a ze slovníku by měly být uváděny přímo, nikoli jen s odkazem na celý sborník; při opakovaném citování stejného zdroje je třeba používat zkrácenou podobu citovaného zdroje; některé zdroje uvedené v poznámkovém aparátu jsou v podstatě neidentifikovatelné nebo pouze velmi stěžít, srov. pozn. 136; 144; 146; 154; nepřímé citace by měly být v poznámkovém aparátu uvozeny "Srov."). Práce je celkově formátována dobře, nicméně u bibliografických odkazů u tabulek je ponecháno nezvykle velké písmo. Co se týče tabulek, je otázkou, zda by tabulky ze s. 56-58 neměly být spíše samostatnými přílohami práce. Na některých místech by měla být redakční práce o něco pečlivější.

Přes uvedené poznámky doporučuji předkládanou diplomovou práci k obhajobě, pokud se podaří při obhajobě vyjasnit etické zaměření práce.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Přibližte etickou dimenzi Vaší diplomové práce.
2. Na s. 32 se nachází citát z publikace Karla Zemana z roku 2015. Platí "blokace majetku", o níž je zde řeč, také v současnosti, nebo se situace mezitím změnila?
3. Na s. 63 je uvedeno, že pokud slovenský stát v budoucnu nebude poskytovat finanční příspěvek na provoz katolické církve, věřící tyto příspěvky "ochotně poskytnou, tudíž katolická církev na Slovensku nezanikne". O co se uvedené tvrzení opírá?
4. Lze hovořit o České republice jako "o jedné z nejateističtějších zemí světa", příp. v jakém smyslu? Z jakých dat při popisu náboženské situace v České republice můžeme vycházet? Jak je třeba tato data interpretovat?

| | |
|------------------------------------|-------------------|
| Doporučení práce k obhajobě | doporučuji |
|------------------------------------|-------------------|

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 20.06.2018

Podpis: